

Đánh giá hội chứng cai trên bệnh nhân Methadone

BS Nguyễn Minh Nhân

Mục tiêu

- Nêu được các câu hỏi đánh giá hội chứng cai trên bệnh nhân Methadone.

Cảm nhận của bệnh nhân

Bệnh nhân bận rộn

Bệnh nhân không muốn tăng liều

Bệnh nhân còn muốn sử dụng heroin

Thuận lợi

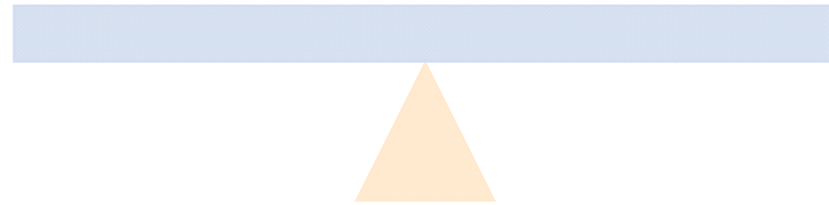
Biết thông tin của bệnh nhân

Đã ghi nhận những triệu chứng trước đó của bệnh nhân

Khó khăn

Hội chứng cai không đầy đủ

Dễ nhầm lẫn với các bệnh lý khác

Khó khăn khi khai thác hội chứng cai

Các triệu chứng của hội chứng cai

- 1) Cảm giác thèm chất ma túy.
- 2) Ngạt mũi hoặc hắt hơi.
- 3) Chảy nước mắt.
- 4) Đau cơ hoặc chuột rút.
- 5) Co cứng bụng.
- 6) Buồn nôn hoặc nôn.
- 7) Tiêu chảy.
- 8) Giãn đồng tử.
- 9) Nổi da gà hoặc ớn lạnh.
- 10) Nhịp tim nhanh hoặc tăng huyết áp.
- 11) Ngáp.
- 12) Ngủ không yên.

Các triệu chứng của bệnh lý khác

- 2) Ngạt mũi hoặc hắt hơi.
- 3) Chảy nước mắt.
- 4) Đau cơ hoặc chuột rút.
- 5) Co cứng bụng.
- 6) Buồn nôn hoặc nôn.
- 7) Tiêu chảy.
- 8) Giãn đồng tử.
- 9) Nổi da gà hoặc ớn lạnh.
- 10) Nhịp tim nhanh hoặc tăng huyết áp.
- 11) Ngáp.
- 12) Ngủ không yên.

Khai thác hội chứng cai

- Các triệu chứng cai phải phù hợp với diễn tiến.
(VD: ớn lạnh, đau bụng, ...)
- Các triệu chứng cai thường không xuất hiện đơn lẻ.
- Phải xem xét bệnh nhân có bệnh lý gì đi kèm trước khi nghĩ đó là hội chứng cai.

Các câu hỏi giúp phân biệt hội chứng cai CDTP

- Biểu hiện những triệu chứng nào?
- Diễn tiến có nặng dần nếu không dung CDTP?
- Thời gian xuất hiện triệu chứng có thay đổi theo thời gian uống thuốc?
- Có đáp ứng khi sử dụng heroin hoặc uống Methadone không?
- Có giảm bớt khi tăng liều Methadone?
- Có yếu tố mới nào làm giảm nồng độ Methadone trong máu không?

Biểu hiện những triệu chứng nào?

- **Hỏi từng triệu chứng một**

- Nhiều triệu chứng -> nghĩ nhiều đến hội chứng cai
- Ít triệu chứng -> có thể là hội chứng cai nhẹ (VD: những bệnh nhân đang điều trị Methadone, hội chứng cai giảm dần có thể giảm còn một hoặc hai triệu chứng)

- **Hỏi có thèm nhớ hay không?**

- Có -> Hội chứng cai
- Không -> Ít nghĩ đến hội chứng cai

Diễn tiến có nặng dần nếu không dùng CDTP hay không?

- Triệu chứng nặng hơn -> nghĩ đến hội chứng cai.
- Triệu chứng không nặng hơn -> không loại trừ hội chứng cai.

VD: ngáp, ớn lạnh

Thời gian xuất hiện triệu chứng có thay đổi theo thời gian uống thuốc

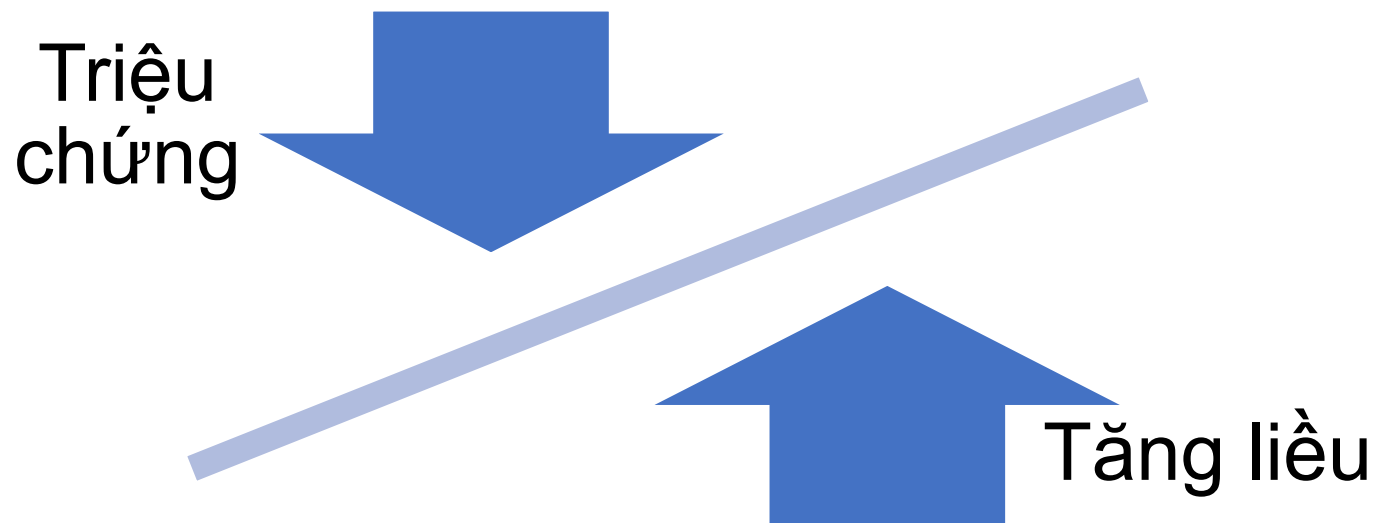
- Nếu thay đổi theo thời gian uống thuốc -> nghĩ nhiều đến hội chứng cai
- Nếu không thay đổi -> ít nghĩ đến hội chứng cai

Có đáp ứng khi sử dụng heroin hoặc Methadone

- Không đáp ứng -> ít nghĩ đến hội chứng cai
- Có đáp ứng -> chú ý tác dụng sinh lý của CDTP như: giảm đau, cầm tiêu chảy

Có giảm bớt khi tăng liều Methadone

- Giảm bớt khi tăng liều -> nghĩ đến hội chứng cai
- Không giảm bớt khi tăng liều -> ít nghĩ đến hội chứng cai

Có yếu tố làm giảm nồng độ Methadone trong máu

- Nếu có -> nghĩ nhiều đến hội chứng cai
- Nếu không -> không loại trừ hội chứng cai

Tình huống 1

- Bệnh nhân đang điều trị Methadone, bệnh nhân sử dụng heroin lần cuối cách đây 3 tuần. Khoảng vài ngày nay bệnh nhân thường bị đau nhức các khớp.
- Cần hỏi bệnh nhân và khám gì để chẩn đoán?

Bệnh nhân đang điều trị Methadone, bệnh nhân sử dụng heroin lần cuối cách đây 3 tuần. Khoảng vài ngày nay bệnh nhân thường bị đau nhức các khớp.

Biểu hiện những triệu chứng nào?

Diễn tiến có nặng dần nếu không dung CDTP?

Thời gian xuất hiện triệu chứng có thay đổi theo thời gian uống thuốc?

Có đáp ứng khi sử dụng heroin hoặc uống Methadone không?

Có giảm bớt khi tăng liều Methadone?

Có yếu tố mới nào làm giảm nồng độ Methadone trong máu không?

Tình huống 2

Bệnh nhân đang trong quá trình dò liều, bệnh nhân khai thường bị ngáp chảy nước mắt vào 10h tối. Anh chị khám và hỏi gì thêm để đánh giá đó là hội chứng cai?

Bệnh nhân đang trong quá trình dò liều, bệnh nhân khai thường bị ngáp chầy nước mắt vào 10h tối. Anh chị khám và hỏi gì thêm để đánh giá đó là hội chứng cai?

Biểu hiện những triệu chứng nào?

Diễn tiến có nặng dần nếu không dung CDTP?

Thời gian xuất hiện triệu chứng có thay đổi theo thời gian uống thuốc?

Có đáp ứng khi sử dụng heroin hoặc uống Methadone không?

Có giảm bớt khi tăng liều Methadone?

Có yếu tố mới nào làm giảm nồng độ Methadone trong máu không?

Khai thác hội chứng cai

Một số cách để xác định đó là hội chứng cai.

- Hỏi khi bệnh nhân xuất hiện hội chứng cai bệnh nhân sử dụng heroin thì có đỡ không.
- Hướng dẫn bệnh nhân uống Methadone vào một giờ khác xem các triệu chứng cai có thay đổi về thời gian xuất hiện.
- Hỏi về tăng liều Methadone lần trước.

Một số trường hợp có thể làm xuất hiện hội chứng cai

Một số trường hợp bệnh nhân xuất hiện hội chứng cai, hoặc hội chứng cai nặng hơn.

- Bệnh nhân bỏ liều Methadone
- Bệnh nhân bị nôn thuốc
- Bệnh nhân bắt đầu uống các loại thuốc khác làm giảm nồng độ Methadone trong máu (Effavirenz, Nevirapin, Rifampicin,...)
- Thai kì

**CẢM ƠN QUÝ ĐỒNG NGHIỆP
ĐÃ CHÚ Ý LẮNG NGHE!**